

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ชีวิตที่อยู่ในสังคมเมืองท่ามกลางสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันที่ปนเปื้อนไปด้วยสารพิษ คาร์บอนไดออกไซด์ สารเคมี และของเสียจากโรงงาน แม้กระทั่งอาหารที่เราผู้บริโภคอยู่ทุกวัน อาจไม่สะอาด มีจุลินทรีย์ เชื้อโรค หรือสารพิษ ซึ่งอาจทำให้เกิดอันตรายหรือโรคร้ายแรงแก่ร่างกายได้ ดังนั้นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสุขภาพร่างกายจากสภาวะแวดล้อมที่เต็มไปด้วยมลภาวะก็อาจก่อให้เกิดความไม่สมดุลขึ้น ทำให้ภาวะร่างกายเกิดการเจ็บป่วยต่างๆ ผู้บริโภคจึงหันมาให้ความสำคัญกับสุขภาพโดยเลือกบริโภคอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพมากขึ้น จึงทำให้เกิดกระแสของการตื่นตัวในเรื่องสุขภาพร่างกาย ประกอบกับความก้าวหน้าในด้านความรู้ทางวิทยาศาสตร์การอาหารที่เกี่ยวข้องกับสารอาหารใหม่ๆ และการป้องกันโรค จากการศึกษาพบว่าในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น ประเทศในแถบทวีปยุโรป สหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น ประชากรเริ่มมีอายุขัยยาวนานกว่าเดิม จึงทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรว่านอกจากทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวแล้วประชากรสูงอายุนั้นจะต้องแข็งแรงด้วย โดยการพัฒนาคุณภาพอาหารซึ่งทุกคนต้องรับประทานในชีวิตประจำวันอยู่แล้วให้มีคุณสมบัติในการป้องกันรักษาโรคหรือเพื่อใช้อาหารแทนยานั่นเอง

การบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ คือ การบริโภคอาหารให้ครบ 5 หมู่อย่างหลากหลายที่มีไขมันและโคเลสเตอรอลต่ำ มีเส้นใยอาหารสูง ที่สำคัญเป็นอาหารที่เหมาะสมต่อความต้องการในแต่ละวันและแต่ละวัย ปัจจุบันเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ (Functional Drink) ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในหมู่ของนักเรียน นักศึกษา กลุ่มวัยทำงาน และกลุ่มผู้รักสุขภาพที่ต้องการให้ร่างกายได้รับสารอาหารจากการบริโภคเครื่องดื่มนั้น ทั้งยังสามารถหารับประทานได้ไม่ยากเพราะมีจำหน่ายอยู่ทั่วไป โดยผู้ผลิตต่างแข่งขันกันปรับเปลี่ยนรสชาติและหน้าตาให้น่ารับประทาน ขณะเดียวกันก็มีการเติมสารอาหารที่ให้ประโยชน์ต่อสุขภาพลงในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม

เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ (Functional Drink) นับว่าเป็นสินค้าที่กำลังได้รับความนิยมของตลาดเครื่องดื่มในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งปัจจัยที่ทำให้เครื่องดื่มกลุ่มนี้ประสบความสำเร็จนั้นคือกระแสของการรักสุขภาพ โดยปัจจัยที่ผลักดันให้เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพนี้เติบโตอย่างรวดเร็ว คือ

- 1) กระแสสุขภาพ (Health Conscious)
- 2) โครงสร้างประชากรโลกเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ รวมถึงค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลที่เพิ่มสูงขึ้น
- 3) พฤติกรรมการบริโภคที่มากเกินไปเกินความต้องการของร่างกาย และอาหารที่อร่อยแต่ไม่ดีต่อสุขภาพ
- 4) วิถีชีวิตที่เป็นไปด้วยความเร่งรีบ ทำให้ต้องการอาหารสะดวกแก่การบริโภค และชีวิตที่เร่งรีบนั้นก่อให้เกิดความเครียด และมีเวลาออกกำลังกายน้อยลง
- 5) มลภาวะจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงส่งผลให้ร่างกายมนุษย์ได้รับสารพิษมากขึ้น
- 6) ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ทำให้ค้นพบว่าอาหารสามารถป้องกันโรค และลดความเสี่ยงจากการเกิดโรคได้

โดยสารประกอบในเครื่องดื่มที่ให้ประโยชน์ต่อสุขภาพนั้น เป็นสารอาหารที่นอกเหนือไปจากคุณค่าทางโภชนาการและสารอาหารจากอาหารหลัก 5 หมู่ที่ได้รับตามปกติซึ่งอาจเป็นสารอาหารจากธรรมชาติหรือไม่ก็ได้ โดยสารอาหารเหล่านั้นมีส่วนช่วยส่งเสริมการทำงานของระบบต่างๆ ของร่างกาย และเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ เช่น ถั่วเหลือง นอกจากเป็นแหล่งโปรตีนตามธรรมชาติที่ได้จากพืชที่ดีแล้ว ยังมีสารไอโซฟลาโวนส์ ซึ่งมีรายงานว่าป้องกันโรคกระดูกพรุน ลดโคเลสเตอรอล หรือสารลิแกแนนในงา ที่มีรายงานว่าเป็สารที่มีบทบาทสำคัญในการป้องกันโรคหัวใจและมะเร็ง และมีอนุมูลอิสระ หรือสารอาหารที่ไม่ได้จากธรรมชาติโดยตรง เช่น อินนูลิน และโอลิโกฟรุคโตส¹ เป็นต้น ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ประกอบการต่างนำเอาสารอาหารเหล่านั้นมาประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มให้มีรูปแบบหลากหลายมากขึ้นไม่ว่าจะเป็นน้ำผักผลไม้ น้ำนมวัว นำนมถั่วเหลือง และยังมีการพัฒนาสูตรใหม่ๆ ทั้งในเชิงเทคนิคและคุณค่าทางโภชนาการ จึงทำให้กลายเป็นเรื่องที่ไม่ยุ่งยากอีกต่อไป จึงทำให้ผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาขึ้นเป็นที่น่าเชื่อถือในหมู่ผู้นิยมบริโภค ซึ่งเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพนี้ไม่เพียงแต่นำมารับประทานเท่านั้น แต่รสชาติยังถูกปาก ทั้งยังมีประโยชน์ต่อสุขภาพร่างกายอีกด้วย และในบางประเทศที่มีการอนุญาตกล่าวอ้างประโยชน์เกี่ยวกับสุขภาพบนฉลากจึงเป็นการสร้างความแตกต่าง ทั้งยังเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์อีกทางหนึ่งด้วย

¹ อินนูลิน และโอลิโกฟรุคโตส เป็นใยอาหารที่มีคุณสมบัติพรีไบโอติก ช่วยให้เกิดสมดุลของแบคทีเรียในระบบทางเดินอาหาร เสริมการดูดซึมแคลเซียมและแมกนีเซียม รวมทั้งเพิ่มความหนาแน่นของแร่ธาตุมวลกระดูก

การแสดงผลข้อมูลโภชนาการบนฉลากอาหารนั้นย่อมส่งผลดีต่อผู้บริโภค เพราะข้อมูลดังกล่าวจะช่วยให้ผู้บริโภคสามารถเทียบเคียงคุณค่าทางโภชนาการที่จะได้รับและเลือกการบริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่ดีกว่า เพื่อให้ได้รับสารอาหารอย่างเหมาะสมไม่มากหรือน้อยจนเกินไป อันเป็นการรับรองสิทธิของผู้บริโภคที่สามารถได้รับการรับรองและคุ้มครองโดยกฎหมาย ซึ่งการกล่าวอ้างดังกล่าวจะกระทำได้ภายใต้กรอบของกฎหมายเท่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้องและมีมาตรฐานในการเลือกซื้อ รวมทั้งบริโภคอาหารได้อย่างถูกต้องหลักโภชนาการและเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพของตนเอง

การคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคตามกฎหมายทางด้านฉลากอาหารและโภชนาการนั้น ประเทศไทยได้มีการออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 182) พ.ศ. 2541 เรื่องฉลากโภชนาการ กำหนดให้อาหารดังต่อไปนี้เป็นอาหารที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการ คือ อาหารที่มีการกล่าวอ้างทางโภชนาการ อาหารที่มีการใช้คุณค่าในการส่งเสริมการขาย อาหารที่ระบุกลุ่มผู้บริโภคในการส่งเสริมการขาย และอาหารอื่นตามที่สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาประกาศกำหนด โดยการแสดงฉลากโภชนาการบนฉลากจะต้องเป็นภาษาไทย แต่จะมีภาษาต่างประเทศด้วยก็ได้ รายละเอียดบนฉลากนั้นจะต้องบ่งบอกถึงชนิด และปริมาณสารอาหาร โดยอยู่ภายในกรอบที่เรียกว่า กรอบข้อมูลโภชนาการ อีกทั้งยังรวมถึงการใช้ข้อความกล่าวอ้างทางโภชนาการ เช่น โปรตีนสูง เสริมวิตามินซี เป็นต้น โดยอาจมีข้อความอ้าง เช่น แคลเซียมสูง เสริมไอโอดีนด้วยหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ตามรูปแบบเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด

ถึงแม้ว่าจะมีหลักกฎหมายที่กำหนดมาตรการให้มีการกล่าวอ้างโภชนาการของอาหาร อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสำคัญในการที่จะให้ผู้ประกอบการ ผู้ผลิต นำเข้า หรือจำหน่ายมีหน้าที่ต้องแสดงฉลากโภชนาการบนสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ เพื่อให้ผู้บริโภคสามารถที่จะทราบข้อมูลเกี่ยวกับคุณค่าและโภชนาการของอาหารนั้นๆ ก่อนที่จะเลือกซื้อและนำไปเพื่อการตัดสินใจในการเลือกซื้ออาหารมาบริโภค แต่เมื่อพิจารณาหลักกฎหมายแล้วยังพบปัญหาในการกำหนดชนิดของสารอาหารที่ต้องแสดงข้อความบนฉลากผลิตภัณฑ์ เนื่องจากเครื่องมือเพื่อสุขภาพมีการแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบการ โดยการเติมสารอาหารหลากหลายชนิดลงในเครื่องดื่ม แล้วมีโฆษณาการกล่าวอ้างว่าเป็นสารอาหารอุดมไปด้วยวิตามินที่ส่งผลดีต่อสุขภาพและมีประโยชน์ต่อร่างกาย แต่ตามบัญชีหมายเลข 4 แนบท้ายประกาศกระทรวงสาธารณสุข (ฉบับที่ 182) พ.ศ. 2541 กำหนดให้ผู้ประกอบการต้องแสดงข้อความกล่าวอ้างเกี่ยวกับหน้าที่ของสารอาหารที่เป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ จำนวน 29 ชนิด² ซึ่งชนิดของสารอาหารที่กำหนดไว้ก็สามารถพบได้อยู่แล้วตามปกติในธรรมชาติของอาหารชนิดนั้นๆ แต่สารอาหารที่ผู้ประกอบการเติมลงในเครื่องดื่ม เช่น

² ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนพิเศษ 139 ง.

แอลคาร์นิทีน โคเอนไซม์คิวเทน คอลลาเจน กลูต้าไธโอน สารอาหารเหล่านี้ไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับของประกาศฉบับดังกล่าว หลักกฎหมายที่บังคับใช้จึงไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมถึงชนิดของสารอาหารที่ใช้กล่าวอ้างอยู่ในปัจจุบัน

กรณีจึงทำให้เกิดปัญหาประการต่อมาว่าสารอาหารที่ผู้ประกอบการพยายามคิดค้นหา มาเติมลงในเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพนั้น หากดื่มแล้วจะเป็นประโยชน์และให้ผลดีต่อสุขภาพจริงหรือไม่ หรือหากดื่มเป็นประจำแล้วจะเกิดจากสะสมของสารอาหารในร่างกายหรือไม่ เพราะเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพนี้ซื้อหารับประทานง่าย ทั้งตลาดของเครื่องดื่มก็ไม่ได้มีการระบุถึงปริมาณที่ปลอดภัยในการบริโภคต่อวัน ซึ่งทำให้เห็นถึงปัญหาของการตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ในประเทศไทยนั้น ที่ไม่เน้นเรื่องทางวิชาการหรือผลทางวิทยาศาสตร์เท่าที่ควร เพื่อแสดงให้ผู้บริโภคแน่ใจว่าเมื่อรับประทานแล้วจะได้รับคุณประโยชน์ตามที่กล่าวอ้างไว้บนฉลากหรือตามที่ได้โฆษณาจริงและเพื่อรับรองความปลอดภัยจากการบริโภค แต่การตรวจสอบนั้นเป็นเพียงการตรวจสอบในส่วนรายละเอียดของสูตรให้ตรงกับที่ต้องแสดงบนฉลากเท่านั้น กรณีนี้แตกต่างกับกฎหมายของประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ที่นอกจากจะกำหนดให้ต้องมีการแสดงหน้าที่ของสารอาหารแล้ว ยังมีการกำหนดการกล่าวอ้างเกี่ยวกับสุขภาพบนฉลากอีกด้วย เพื่อเป็นการเจาะจงให้มีการระบุชนิดของสารอาหารที่จะต้องกล่าวอ้าง และกล่าวอ้างในเรื่องอะไรบ้าง การพิจารณาอนุญาตให้มีการกล่าวอ้างถึงสรรพคุณด้านสุขภาพนี้ จะต้องกรอกเอกสารรายละเอียดต่างๆ และต้องมีเอกสารทางวิทยาศาสตร์ประกอบผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของอาหาร นับเป็นข้อกำหนดที่ชัดเจนและครอบคลุม ทั้งให้ความคุ้มครองแก่ผู้บริโภคได้มากกว่าการกล่าวอ้างหน้าที่ของสารอาหารเพียงอย่างเดียว กรณีเรื่องการกล่าวอ้างทางสุขภาพนี้ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาของประเทศไทยยังไม่อนุญาตให้มีการกล่าวอ้างด้านสุขภาพในลักษณะนี้ แต่ให้ใช้เงื่อนไขของการกล่าวอ้างหน้าที่ของสารอาหารแทน จึงเป็นการเสี่ยงที่ผู้บริโภคอาจจะได้รับความเสียหายจากการบริโภคได้

จากการที่เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพมีลักษณะของการกล่าวอ้างที่เกินจริงเพื่อเป็นการส่งเสริมการขาย จนทำให้ผู้บริโภคเข้าใจว่ามีคุณสมบัติตามที่โฆษณากล่าวอ้างไว้ ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวอ้างบนฉลากผลิตภัณฑ์และยังมีป้ายคล่องขวดเพื่อระบุรายละเอียดของข้อมูลทางโภชนาการเพิ่มเติมว่ามีคุณประโยชน์ต่อร่างกายอย่างไร การโฆษณาผ่านช่องทางการสื่อสารต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ หรือการโฆษณาโดยการนำตัวบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านโภชนาการ ซึ่งการให้ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่างๆ แก่ผู้บริโภค พบว่ายังมีการโฆษณาใช้ข้อความที่มีลักษณะการกล่าวอ้างเกินจริง โดยเป็นการให้ข้อมูลที่มีความจริงอยู่แต่ก็มีความไม่จริงปนอยู่ด้วย จนทำให้ผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ จึงทำให้เห็นว่าแม้

กฎหมายที่ใช้บังคับในส่วนนี้อยู่แล้วก็ตามแต่ก็ยังเกิดปัญหาในประเด็นนี้อยู่ แสดงว่าการบังคับใช้หลักกฎหมายไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอกับปัญหาที่เกิดขึ้น

ความไม่ปลอดภัยจากการบริโภคสินค้าประเภทเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่อาจขึ้นได้กับผู้บริโภคอีกประการหนึ่งที่สำคัญ นั่นคือเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่มีสูตรส่วนประกอบทางธรรมชาติเป็นหลัก ได้แก่ น้ำผักผลไม้ น้ำนมวัว นำนมถั่วเหลือง และธัญพืชต่างๆ เช่น ข้าวสาลี (Wheat) ข้าวไรย์ (Rye) ข้าวโอ๊ต (Oat) ข้าวบาร์เลย์ (Barley) ฯลฯ ซึ่งล้วนแต่เป็นสารอาหารที่เมื่อรับประทานเข้าไปแล้วอาจเกิดความเสี่ยงต่อการแพ้ได้ เนื่องจากความรุนแรงของการแพ้ของแต่ละคนแตกต่างกัน บางรายอาการแพ้อาจเพียงเกิดเป็นผดผื่น แต่บางรายก็อาจมีอาการแพ้รุนแรงจนถึงขั้นช็อกหมดสติได้ โดยในประเทศต่างๆ ได้แก่ ประเทศกลุ่มสหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ประเทศญี่ปุ่น ต่างเล็งเห็นความสำคัญในการคุ้มครองผู้บริโภคในประเด็นนี้ จึงมีการออกข้อกำหนดให้อาหารก่อกุมิแพ้ที่ต้องแสดงรายละเอียดไว้บนฉลากเพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีแนวคิดในการออกข้อกำหนดให้มีการติดฉลากอาหารก่อกุมิแพ้นี้มาบังคับใช้แต่อย่างใด เพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการลดอัตราความเสี่ยงในการบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ รัฐควรเร่งออกมาตรการข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงอาหารก่อกุมิแพ้

เมื่อการบริโภคสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เป็นสาเหตุทำให้ผู้บริโภคได้รับความเสียหายและความไม่ปลอดภัยแล้ว ซึ่งปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบในความเสียหายของผู้ประกอบการที่มีต่อผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522 ผู้ประกอบการมีเพียงหน้าที่ที่จะต้องแสดงฉลากอาหารเท่านั้น หากไม่ปฏิบัติตามมาตรการลงโทษก็มีเพียงโทษปรับ 30,000 บาทเท่านั้น ส่วนความรับผิดชอบด้านความเสียหายจากการไม่แสดงโฆษณาการ หรือฉลากที่แสดงนั้น ไม่ตรงกับความเป็นจริงหรือใช้ฉลากที่มีข้อความอันเท็จ ในส่วนนี้ยังไม่มีมาตรการในการคุ้มครองให้ผู้บริโภคได้รับการชดเชยเยียวยาความเสียหาย รวมทั้งขาดหลักเกณฑ์การเยียวยาชดเชยค่าเสียหาย ที่สมควรกำหนดให้มีหลักที่ผู้ประกอบการต้องรับผิดชอบโดยเด็ดขาดต่อความรับผิดชอบในสินค้าหรืออาหารต่อผู้บริโภค สำหรับเรื่องความรับผิดชอบเกี่ยวกับสินค้านี้ ต้องนำหลักจากพระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าไม่ปลอดภัย พ.ศ. 2551 มาปรับใช้ ซึ่งพระราชบัญญัตินี้ผู้ประกอบการทุกคนต้องร่วมรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัยและสินค้านั้นได้ขายให้แก่ผู้บริโภคแล้ว ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ประกอบการหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นผู้ที่ได้รับความเสียหายจากสินค้าไม่ปลอดภัยถือว่าเป็นผู้เสียหายที่ได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นผู้ซื้อหรือใช้สินค้านั้นหรือไม่

5.2 ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการกล่าวอ้างทางโภชนาการและสุขภาพ โดยการกำหนดชนิดของสารอาหารที่อนุญาตให้กล่าวอ้างได้ให้ชัดเจนและครอบคลุมถึงชนิดสารอาหารที่ผู้ประกอบการกำลังนิยมเติมลงในเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพด้วย แต่หากต้องการควบคุมสารอาหารชนิดใดที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อร่างกายของผู้บริโภคเป็นการเฉพาะแล้ว ก็ให้กำหนดเป็นมาตรการที่เข้มงวดขึ้นอีกเพิ่มเติมที่เคร่งครัดกว่า และควรกำหนดบทลงโทษที่เคร่งครัดสำหรับกรณีที่มีโฆษณาการกล่าวอ้างแต่กลับไม่แสดงบนฉลากผลิตภัณฑ์ด้วย

2) การควบคุมดูแลผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพนั้น ควรจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบไว้โดยเฉพาะให้มีหน้าที่กำกับดูแล และเฝ้าระวังติดตามตรวจสอบผลิตภัณฑ์ เพื่อให้มีการควบคุมก่อนและหลังจากที่วางจำหน่ายอย่างมีประสิทธิภาพในการคุ้มครองผู้บริโภค โดยช่วงก่อนออกสู่ตลาดต้องมั่นใจ ทั้งในแง่ความปลอดภัยและสรรพคุณที่กล่าวอ้าง ส่วนภายหลังออกสู่ตลาดแล้วต้องมีการติดตามผลในระยะยาวในแง่ความปลอดภัยและผลต่อคุณภาพด้วย ทั้งนี้เพื่อสร้างมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมคุณภาพของผลิตภัณฑ์ นอกจากนี้ควรมีการออกเครื่องหมายรับรองเพื่อใช้แสดงว่าการกล่าวอ้างข้อมูลบนฉลากโภชนาการนั้นถูกต้องเป็นจริงและสามารถพิสูจน์คุณสมบัติของสารอาหารนั้นได้ พร้อมกับเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่ได้รับการพิจารณาคุณสมบัติและความปลอดภัยในการบริโภค โดยข้อมูลต่างๆ ที่ได้นั้นควรจัดทำเป็นสื่อเผยแพร่แก่ผู้บริโภคด้วย

3) ควรเร่งดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการในการกล่าวอ้างทางโภชนาการ กรณีที่มีการนำข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติ หรือหน้าที่ของตัวผลิตภัณฑ์ ส่วนประกอบ หรือสารอาหารอย่างใดอย่างหนึ่งของผลิตภัณฑ์ที่มีการกล่าวอ้างว่ามีผลดีต่อร่างกาย หรือสุขภาพมาใช้ในการโฆษณา ทำให้มาตรการทางกฎหมายมีสภาพใช้บังคับกับผู้ประกอบการที่ต้องแสดงข้อมูลบนฉลากได้จริงและเคร่งครัด และเร่งออกมาตรการทางกฎหมายในการกล่าวอ้างด้านสุขภาพโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้นในการควบคุมสำหรับผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพที่อาจควบคุมการใช้ข้อมูลกล่าวอ้างด้านสุขภาพจากมาตรการทางกฎหมายในการกล่าวอ้างด้านสุขภาพ

4) การนำฉลากอาหารก่อภูมิแพ้มาบังคับใช้ในประเทศไทยนั้น เห็นสมควรเร่งออกมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการแสดงฉลากอาหารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้ ให้มีเนื้อหาสำหรับการให้ข้อมูลผู้บริโภคให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล เนื่องจากการให้ข้อมูลแก่ผู้บริโภคในการเลือกซื้อหรือเลือกรับประทานอาหารที่ไม่ก่อให้เกิดอาการแพ้ต่อสุขภาพตนเองนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งการแสดงฉลากอาหารที่ก่อให้เกิดภูมิแพ้สามารถช่วยให้ผู้บริโภคเลือกซื้ออาหารได้

อย่างปลอดภัยมากขึ้น อีกทั้งยังนำไปสู่การแสดงผลากในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาหารก่อภูมิแพ้ให้เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมายสำหรับประเทศคู่ค้าได้อีกทางหนึ่งด้วย เพื่อที่จะได้ไม่มีปัญหาเรื่องอาหารที่ถูกส่งคืนจากประเทศนำเข้า และควรมีการกำหนดให้แสดงชนิดและส่วนประกอบของสารอาหารที่เป็นสาเหตุของการแพ้ หรือภาวะอาหารไม่พึงประสงค์ไว้บนฉลากด้วยตัวอักษรที่อ่านเห็นชัดเจนทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยแก่ผู้บริโภคที่มีอาการแพ้

5) ควรแก้ไขเพิ่มเติมบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบการที่ฝ่าฝืนกฎหมาย หากละเว้นไม่มีการแสดงผลากโภชนาการ หรือกล่าวอ้างข้อมูลทางโภชนาการและสุขภาพที่เป็นเท็จ หรือเกินกว่าความเป็นจริง จนก่อให้เกิดผลกระทบแก่ผู้บริโภคที่ได้รับจากการบริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์เพื่อสุขภาพ โดยกำหนดโทษปรับขั้นต่ำให้มีจำนวนเงินสูงขึ้นกว่าเดิมที่กำหนดไว้เพียง 30,000 บาท³ และควรกำหนดมาตรการให้ผู้บริโภคสามารถเรียกร้องค่าเสียหายกรณีผู้บริโภคผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางค์เพื่อสุขภาพ โดยอาศัยหลักความรับผิดชอบในผลิตภัณฑ์ (Product Liability) เช่น กรณีที่ผู้บริโภคได้รับอันตรายจากสารอาหารที่เติมลงในผลิตภัณฑ์จากการที่สะสมในร่างกายมากเกินไป โดยไม่แจ้งเตือนในฉลากให้ผู้บริโภคทราบ หรือการบริโภคผลิตภัณฑ์แล้วเกิดอาการแพ้หรือเป็นอันตรายต่อร่างกาย

³ พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ. 2522, มาตรา 51.